

Hoogspanningsstation Rilland

Activiteitenplan behorende bij ontheffingsaanvraag
Buizerd

projectnr. 266319
revisie 0
24 oktober 2014

Opdrachtgever

TenneT TSO B.V.
Postbus 718
6800 AS Arnhem

datum vrijgave
24 oktober 2014

beschrijving revisie 0
Definitief

goedkeuring
drs. ing. M.L. Braad

vrijgave
drs. ing. V.R. Varacker

Colofon

Projectgroep bestaande uit:

drs.ing. M.L. (Michel) Braad
drs. L.C. (Linda) Smitskamp

Tekstbijdragen:

M.L. Braad
L.C. Smitskamp

Fotografie:

-

Vormgeving:

-

Datum van uitgave:

24 oktober 2014

Contactadres:

Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Inhoud

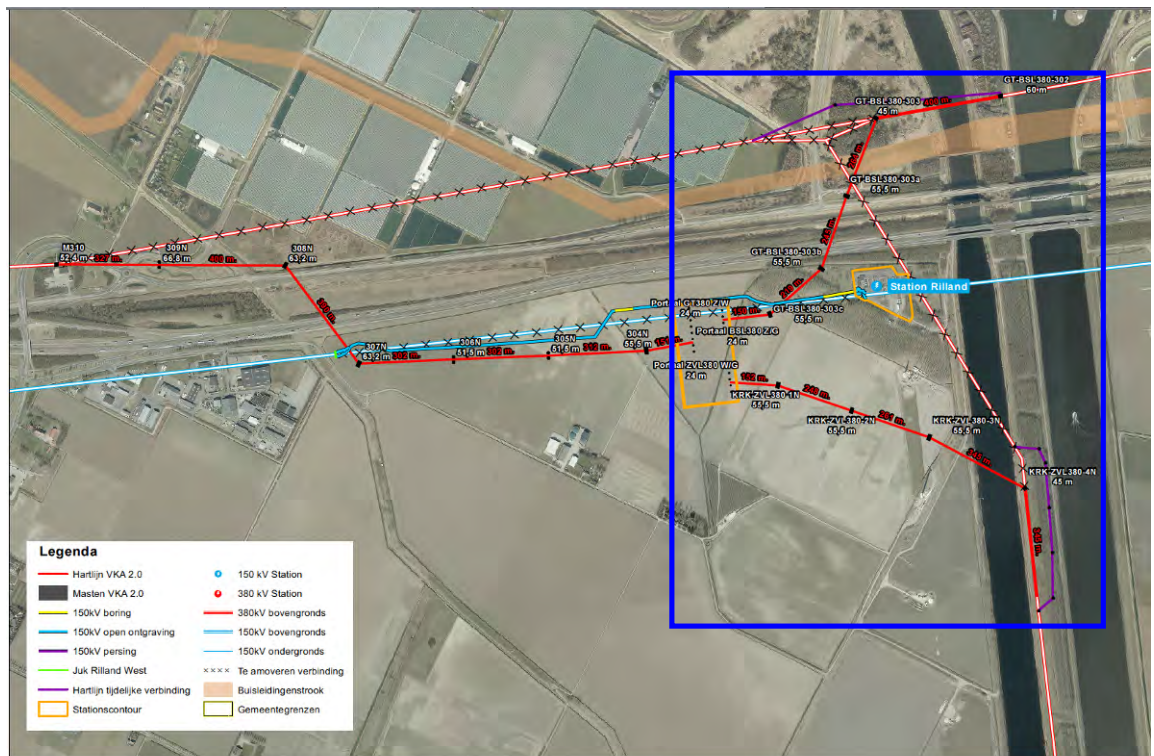
blz.

A.	Adres, postcode, gemeente en provincie waar de activiteiten worden uitgevoerd	3
B.	Omschrijving activiteiten en werkzaamheden	3
C.	Ingetekende topografische kaart	5
D.	Manier waarop u de activiteiten wilt uitvoeren	5
E.	Doel en belang van uw activiteiten	5
F.	Planning en onderbouwing van de activiteiten	6
G.	Deskundige die betrokken is bij uw activiteiten en zijn/haar kwalificaties	6
H.	Korte termijn effecten op de beschermde soort(en) per fase/activiteit	6
I.	Lange termijn effecten op de staat van instandhouding van de beschermde soort(en) per fase/activiteit	7
J.	Verantwoording van uw effectenstudie	7
K.	Overheidsinstantie die eventueel al toestemming heeft verleend voor uw activiteiten vanuit andere wet- en regelgeving	8
L.	Beschrijving huidige situatie van het gebied	8
M.	Positie van de uitvoeringslocatie ten opzichte van natuurgebieden	9
N + O.	Verspreiding en verantwoording van beschermde soorten op en nabij de uitvoeringslocatie	10
P.	Maatregelen om schade aan de soort te voorkomen of te beperken (mitigerende maatregelen)	12
Q.	Maatregelen om onvermijdelijke schade aan de soort te herstellen (compenserende maatregelen)	13
R.	Tijdstip en locatie mitigerende maatregelen	13
S.	Beschrijving alternatieven en reden waarom u die alternatieven niet gebruikt	14
T.	Beschrijving zorgvuldig handelen	17
U.	Omschrijving dwingende reden van openbaar belang	18
	Literatuur	19

A. Adres, postcode, gemeente en provincie waar de activiteiten worden uitgevoerd

Netbeheerder TenneT TSO BV is voornemens om nabij het 150kV-station Kreekrak-Rilland een nieuw schakelstation Rilland te realiseren met bijbehorende boven- en ondergrondse hoogspanningsverbindingen. Onderhavig activiteitenplan behoort bij de ontheffingsaanvraag van een aangetroffen zwaar beschermde soort (buizerd) langs enkele verbindingen in de omgeving van hoogspanningsstation Rilland. Het betreft hier exemplaren van een zwaar beschermde soort die zijn aangetroffen nabij station Rilland; dichtstbijzijnde adres Westelijke Spuikanaalweg 20 4411 TB Rilland en op de landtong Schelde-Rijnkanaal. In Figuur 1A is het plangebied van hoogspanningsstation Rilland weergegeven.

Het project hoogspanningsstation Rilland ligt in de gemeente Rilland in de provincie Zeeland.

Figuur 1A: Plankaart voorgenomen ontwikkelingen Hoogspanningsstation Rilland (bron: Mastboek station Rilland d.d.2-6-2014).

B. Omschrijving activiteiten en werkzaamheden

Het project behelst de realisatie van een nieuw 380 kV hoogspanningsstation nabij Rilland, het verzwaren en versterken van een aantal masten en een aantal nieuw te plaatsen en te verwijderen hoogspanningsmasten. Het deel behelst circa 2,8 kilometer. In onderstaande paragrafen wordt een omschrijving uiteengezet van de activiteiten en werkzaamheden die hiertoe behoren. Op de locaties waar de zwaar beschermde soort is aangetroffen worden nieuwe masten op de locatie geplaatst.

Station Rilland

In het open weiland wordt nabij het 150kV station Rilland een nieuw schakelbaar 380 kV station Rilland gebouwd. Het station betreft een volwaardig hoogspanningsstation; er worden vooralsnog geen transformatoren geplaatst. Het station betreft een centraal dienstengebouw en een schakeltuin waar hogere componenten staan opgesteld.

Permanente verbinding

Voor de verbindingen worden masten van het moderne 'Wintrack-type' geplaatst. Deze masten worden paarsgewijs geplaatst op een zogenaamde mastvoet, een stevig verankerd betonnen fundament van ongeveer 20 bij 40 meter. De twee afzonderlijke masten staan op ongeveer 16 meter van elkaar en zijn ongeveer 57 meter hoog. Na aanleg wordt het fundament afgedekt met aarde, waarna slechts de twee masten boven het maaiveld zichtbaar blijven. In het rapport van de natuurtoets waar onderhavige ontheffingsaanvraag op gebaseerd is (Antea Group, 2014; Bijlage 1 Figuur 2.2 en 2.3) zijn de fundamente van de masten te zien tijdens aanleg en na afdekking. In de verbeelding van deze masten is te zien hoe het landgebruik rondom de mastvoeten weer terug is gebracht naar het oorspronkelijk gebruik.

De geleiders transporteren de stroom en zitten met zogenaamde isolatoren verbonden aan de masten. Boven de geleiders hangen twee dünnere bliksemdraden en onder de geleiders kan op een aantal delen een dunne draad lopen die dient als compensatiegeleider. De ruimte onder de geleiders dient tot op zekere hoogte vrij te zijn van objecten, dit betekent dus ook dat bomen en beplanting hier een maximale toegestane hoogte kennen. De minimale afstand tussen maaiveld en onderste geleider is ongeveer 10 meter. Indien zich bomen van meer dan 7,5 meter of van snelgroeiende soorten, onder de geleiders bevinden, zullen deze, indien nodig, worden verwijderd. De overige beplanting zal daarbij zo veel mogelijk worden behouden, maar de beheersvorm wordt aangepast van opgaande beplanting naar hakhout en/of knotbeheer. Soms kan echter niet voorkomen dat er bomen gekapt moeten worden voor de aanleg van de mastvoet of om ruimte te bieden voor de geleiders.

Bouw- en aanlegfase

In de aanlegfase van zowel het 380 kV hoogspanningsstation als de masten zal tijdelijk extra ruimtebeslag nodig zijn. Rondom de mastvoet zal een terrein, van ongeveer 60 bij 60 meter, gebruikt worden voor de bouwwerkzaamheden en de opslag en het vervoer van de bouwmaterialen. Daar waar de bouwterreinen niet grenzen aan de openbare weg zullen tijdelijk bouwwegen aangelegd worden (zie natuurtoets waar onderhavige ontheffingsaanvraag op gebaseerd is (Antea Group, 2014; Bijlage 1 Figuur 2.4 en 2.5). Waar mogelijk maken deze wegen gebruik van bestaande duikers en overkluizingen, zodat verstoring van waterlopen tot een minimum beperkt blijft.

Deze tijdelijke wegen zijn zeer verschillend in lengte, afhankelijk van de positie ten opzichte van de openbare weg. Ook het bouwterrein kan iets in grootte variëren, bijvoorbeeld in geval van fysieke ruimtelijke beperkingen. Ook bij knikpunten in het tracé is meer bouwruimte nodig.

Na aanleg worden de verhardingen van de tijdelijke wegen weer verwijderd en krijgen deze gronden weer hun oorspronkelijke functie terug. Het hele bouwproces op een locatie, van de aanleg van de toegangsweg tot en met het herstellen van de oorspronkelijke situatie, duurt circa drie jaar. In die periode wordt er niet continu op de locatie gewerkt, er zitten soms grote tussenpozen tussen de werkzaamheden.

Aansluitingen en tijdelijke verbindingen

Op een gedeelte van het traject zal de bestaande 150 kV-verbinding verdwijnen. Het nieuwe tracé zal de 380- en 150 kV-verbinding combineren, waarbij beide geleiders in dezelfde masten hangen. Ten behoeve van de regionale energievoorziening zal daarom op een aantal locaties een ondergrondse verbinding worden gecreëerd met de 150kV-stations. Zo ook in plangebied Rilland.

De routekeuze voor deze verbindingen is gebaseerd op een aantal uitgangspunten:

- Een zo kort mogelijke verbinding;
- Opzoeken van randen van percelen;
- Vermijden van beschermde natuurgebieden, zoals de EHS;
- Voorkomen dat zich gevoelige bestemmingen binnen het magneetveld bevinden;
- Rekening houden met (toekomstige) ruimtelijke beperkingen;
- Voorkomen van kruisen van andere infrastructuur, zoals waterlopen en spoorwegen.

Op enkele locaties zijn tijdelijke verbindingen nodig omdat de bestaande hoogspanningsverbindingen moeten worden verplaatst teneinde de nieuwe verbinding aan te kunnen leggen. Deze noodlijnen worden bovengronds geplaatst; onder andere op de landtong Schelde-Rijnkanaal.

Jukken

Ten behoeve van het nieuwe hoogspanningsstation en de bijbehorende verbindingen worden op enkele locaties nabij hoogspanningsstation Rilland jukken geplaatst. In totaal zullen zes jukken gerealiseerd worden.

C. Ingetekende topografische kaart

Figuur 1C: Globale ligging (rood vierkant) van het plangebied hoogspanningsstation Rilland.

D. Manier waarop u de activiteiten wilt uitvoeren

In het plangebied hoogspanningsstation Rilland worden door de werkzaamheden onder andere groenelementen verwijderd en waterpartijen gedempt. Daarnaast worden jukken geplaatst en masten verwijderd of vervangen. Naast fysieke wijzigingen in het landschap, vindt geluiduitstraling/verstoring plaats als gevolg van de werkzaamheden. Voordat de werkzaamheden worden uitgevoerd, worden mitigerende maatregelen getroffen. In het plangebied zullen waar mogelijk mitigerende maatregelen voor de buizerd getroffen worden. Daarnaast is op het werk sprake van een ecologische begeleiding conform een ecologisch werkprotocol. De mitigerende maatregelen zijn in onderdeel 'P' beschreven.

E. Doel en belang van uw activiteiten

Belangen

De aanleg van het nieuwe hoogspanningsstation Rilland en bijbehorende verbindingen betreft een ruimtelijke ingreep. Voor de buizerd wordt een ontheffing aangevraagd voor belang 'd': Volksgezondheid of openbare veiligheid (d) en, aangezien geen overtredingen op verbodsbepalingen plaatsvinden (met uitzondering van verstoren), wordt tevens een ander belang opgevoerd uit het Besluit

vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, namelijk het belang 'j': Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling¹. Bij onderdeel U worden deze belangen nader toegelicht.

Doel

Om de huidige hoogspanningsverbinding met België (interconnectie) te versterken wordt er op de huidige 380kV hoogspanningsverbinding Borssele-Zandvliet-Geertruidenberg een volwaardige aftakking gebouwd. Dit wordt gerealiseerd door middel van een nieuw schakelstation nabij Rilland. Op deze manier ontstaan er drie 'losse' verbindingen: Borssele-Rilland, Geertruidenberg-Rilland en Rilland-Zandvliet (België). Deze drie verbindingen zijn met elkaar verbonden via het nieuwe schakelstation. Hierdoor is een doorgaande beschikbaarheid van de transportcapaciteit gewaarborgd, daardoor kan ook als er een verbinding wegvalt (door onderhoud of storing), altijd stroom getransporteerd blijven worden.

F. Planning en onderbouwing van de activiteiten

Momenteel worden er een aantal procedures doorlopen. De planning zal gedurende het proces nader gespecificeerd worden. De globale start van de werkzaamheden staat voor begin 2016 en neemt circa twee jaar in beslag.

De beoogde planning is om het hele jaar door te werken. Bij de uitvoering van de werkzaamheden in het plangebied zal rekening gehouden worden met de aanwezige flora en fauna (zoals de onderhavige relevante soort buizerd en algemeen voorkomende broedvogels). Zo zijn bepaalde werkzaamheden (zoals kap van bomen) aangepast aan de kwetsbare periode van de soorten en wordt hier tijdens de uitvoeringsfase op ingespeeld (zie ook onderdeel 'P').

G. Deskundige die betrokken is bij uw activiteiten en zijn/haar kwalificaties

Deskundig ecologen drs. J. van Munster en drs. ing. M.L. Braad van advies- en ingenieursbureau Antea Group (voorheen Oranjewoud) hebben het plangebied geïnventariseerd op het voorkomen van beschermde flora en fauna. Advies- en ingenieursbureau Antea Group is lid van Netwerk Groene Bureaus.

Advies- en Ingenieursbureau Antea Group
Vestiging Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout.

De resultaten van het natuuronderzoek zijn beschreven in de rapportage van de natuurtoets (Hoogspanningsstation Rilland Rapportage Flora- en Faunaonderzoek Antea Group, september 2014; Bijlage 1). De kwaliteitscontrole van het rapport is uitgevoerd door drs. ing. M.L. Braad, werkzaam als senior ecoloog bij advies- en ingenieursbureau Antea Group.

H. Korte termijn effecten op de beschermde soort(en) per fase/activiteit

Algemeen

Negatieve effecten op beschermde soorten uit de soortgroepen flora, vogels (zij het anders dan jaarrond beschermde nesten), zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn

¹ <https://www.hetInVloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/stap-6-ontheffing-mogelijk>

uitgesloten, aangezien deze niet nabij of op hoogspanningsstation Rilland aangetroffen of te verwachten zijn. De gunstige staat van de waargenomen en benoemde beschermde soortgroepen is niet in het geding. Een vervolgpcedure in het kader van de Flora- en faunawet is daarmee niet aan de orde. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het werk gecontroleerd door een ecooloog op het voorkomen van beschermde soorten, conform een ecologisch werkprotocol.

Buizerd

In het plangebied station Rilland worden twee buizerdnesten aangetast door kapwerkzaamheden voor de realisatie van twee hoogspanningsmasten. Als gevolg van deze werkzaamheden verliest de buizerd zijn vaste rust- en verblijfplaats. De buizerd zal tijdens het broedseizoen de nestbomen niet meer kunnen gebruiken. De buizerd is echter een flexibele soort en is goed in staat om een nieuw nest te bouwen of een ander bestaand nest in gebruik te nemen. De verstoring zal derhalve naar verwachting tijdelijk en beperkt zijn. Ook zal tijdelijk een marginaal deel van het foerageergebied van de buizerd verloren gaan (het leefgebied van de buizerd beslaat doorgaans 100 - 400 ha.). De omgeving biedt echter voldoende alternatief voor de soort waardoor geen sprake is van een negatief effect.

Om de negatieve effecten tijdens de uitvoeringsfase te minimaliseren zijn soortspecifieke maatregelen opgesteld (zie onderdeel P).

I. Lange termijn effecten op de staat van instandhouding van de beschermde soort(en) per fase/activiteit

Buizerd

Door de aanleg van de nieuwe masten komen twee vaste rust- en verblijfplaatsen van de buizerd te vervallen. Voor beide locaties is een omgevingscheck uitgevoerd en geldt dat in de ruimere omgeving bomen en bosschages aanwezig zijn die als alternatieve nestlocaties kunnen dienen (zie de figuren 1P en 2P). De functionaliteit van het gebied als voortplantingsplaats, het territorium, blijft dus behouden.

De gunstige staat van instandhouding komt niet in het geding. Mocht het voorkomen dat de soorten geen alternatieve verblijfplaatsen kunnen vinden, zal het verlies van deze vaste rust- of verblijfplaatsen naar verwachting nauwelijks leiden tot een dip in de populatie en heeft het derhalve geen nadelige gevolgen op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De gunstige staat van instandhouding van de buizerd moet bovendien beoordeeld worden op landelijk niveau. Op de website van de Vogelbescherming wordt de buizerd beschreven als een talrijke broedvogel. Het aantal buizerds is de laatste decennia sterk toegenomen. Er is de afgelopen 10 jaar sprake geweest van een significante toename (3- 5% per jaar) van de buizerd als broedvogel. In Zeeland broedt de soort sinds het begin van de jaren zeventig. Er is nog steeds sprake van een lichte toename: vooral in open akkerbouwgebieden (Werkgroep Roofvogels Zeeland).

Op basis van deze recente gegevens kan worden geconcludeerd dat de staat van instandhouding (landelijk) gunstig is. De gunstige staat van instandhouding van de buizerd komt als gevolg van de werkzaamheden niet in gevaar.

J. Verantwoording van uw effectenstudie

Voor het aanleggen en het gebruik van het hoogspanningsstation Rilland en de bijbehorende verbindingen is onderzoek uitgevoerd in het kader van de natuurwetgeving. Het betreft het eerder uitgevoerde natuuronderzoek (Antea Group, 2014). De wetgeving verplicht om negatieve effecten die ontstaan door de aanleg en het gebruik van het tracé te mitigeren of (wanneer mitigatie niet mogelijk is) te compenseren.

Bij de uitvoering van het project wordt rekening gehouden met het huidige voorkomen van beschermde soorten planten en dieren. Daar waar de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende soorten, is nagegaan met welke maatregelen overtredingen van

verbodsbepalingen kan worden voorkomen of dat een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet moet worden verkregen.

In de natuurtoets is aandacht besteed aan verschillende soortengroepen. Dit rapport is als Bijlage 1 aan dit activiteitenplan toegevoegd. De toetsing is een bepaling en beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied, de functie van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten.

Onderzoek naar de effecten op de natuur heeft plaatsgevonden tijdens het opstellen van de natuurtoets. Bovenstaande effectenbeschrijving (onderdelen H en I) zijn afgeleid uit deze rapportages. Het onderzoek is gebaseerd op een veldbezoek, een bureaustudie en expert-judgement. De effectbeoordeling en de natuurtoets is opgesteld door een deskundig ecooloog van advies- en ingenieursbureau Antea Group.

K. Overheidsinstantie die eventueel al toestemming heeft verleend voor uw activiteiten vanuit andere wet- en regelgeving

Niet van toepassing.

L. Beschrijving huidige situatie van het gebied

Huidige situatie

Een groot deel van het plangebied hoogspanningsstation Rilland ligt in agrarisch gebied met akkers (graan, aardappel en uien). De akkers zijn monoculturen waar jaarlijks intensieve grondbewerking plaatsvindt. De akkers zijn gezien de voedselrijkdom en intensief gebruik floristisch weinig interessant. In het veld zijn algemene plantensoorten aangetroffen als raaigras, witbol, kweek, brandnetel en paardenbloem. Langs de randen van de akkers zijn ruigere vegetaties te vinden met riet en andere grassen. In het plangebied komen daarnaast (smalle) watergangen voor en stroken en clusters bos (zie Figuur 1L).

Figuur 1L. Huidige situatie plangebied hoogspanningsstation Rilland.

M. Positie van de uitvoeringslocatie ten opzichte van natuurgebieden

Het plangebied hoogspanningsstation Rilland ligt circa op 580 meter afstand van 'Oosterschelde' en op circa 2 kilometer afstand van 'Westerschelde & Saeftinghe'.

In de omgeving van en op enkele locaties van de masten of bouwterreinen in het plangebied komt EHS-gebied voor (zie Figuur 1M). Het betreft hier het natuurbeheertype "Zilt- en overstromingsgrasland". Effecten op de EHS worden in een ander traject beoordeeld.

Figuur 1M. Ligging plangebied ten opzichte van de EHS (bron: Geoloket Provincie Zeeland, 2014).

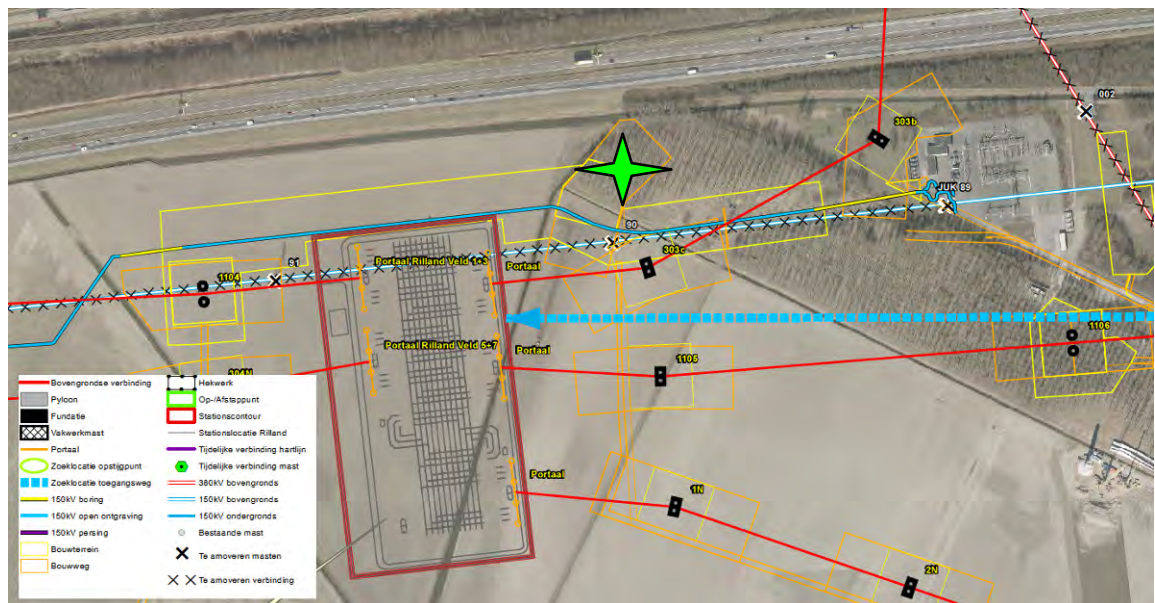
N + O. Verspreiding en verantwoording van beschermde soorten op en nabij de uitvoeringslocatie

Voor de verspreiding van algemeen beschermde soorten wordt verwezen naar de natuurtoets opgesteld voor onderhavig plangebied hoogspanningsstation Rilland (Antea Group, 2014). Onderstaand worden alleen de zwaar beschermde soorten beschreven waarvoor in het gebied ontheffing aangevraagd wordt.

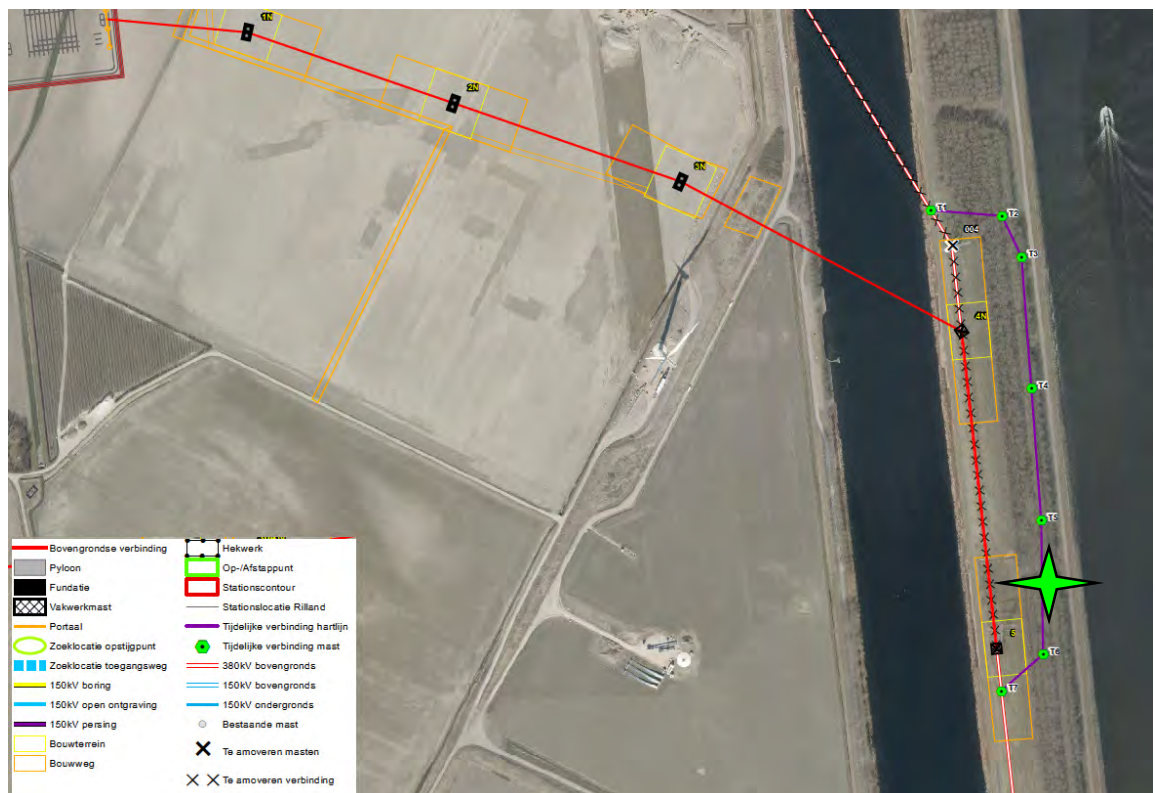
Buizerd

De buizerdnesten zijn tijdens het veldbezoek van eerder genoemde natuurtoets aangetroffen. Tijdens de veldbezoeken van 12 juli 2012 en 24 juli 2014 is nabij hoogspanningsstation Rilland, een buizerdnest aangetroffen in een populierenakker. Bij het veldbezoek in 2012 zijn lokroepen van rondvliegende adulten gehoord die beantwoord werden vanaf het nest aangegeven in Figuur 1N. In deze bosstrook zijn meerdere half afgebouwde (niet in gebruik zijnde) nesten aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek van 24 juli 2014 is nabij de masten op de landtong Schelde-Rijnkanaal één territorium aangetroffen dat wordt geraakt door de geleiders tussen twee masten. In Figuur 2N is de locatie van het buizerdnest ten opzichte van het plangebied weergegeven. In Figuur 3N zijn de aanwezige, bezette nesten in plangebied Rilland weergegeven die verwijderd worden door de werkzaamheden.

Figuur 1N. Locatie van het buizerd (groene ster) nest nabij station Rilland.

Figuur 2N. Locatie van het buizerd (groene ster) nest op de landtong Schelde-Rijnkanaal.

Figuur 3N. Aangetroffen buizerdnesten. Links het buizerd nest nabij station Rilland en rechts het aangetroffen nest op de landtong.

P. Maatregelen om schade aan de soort te voorkomen of te beperken (mitigerende maatregelen)

Buizerd

De soortenstandaard geeft aan dat, waar mogelijk, maatregelen genomen moeten worden om de functionaliteit en gunstige staat van instandhouding te waarborgen en maatregelen om invulling te geven aan de zorgplicht. De gunstige staat van instandhouding is hiervoor reeds aan bod geweest en komt niet in het geding als gevolg van de werkzaamheden. De instandhouding van de buizerd is gewaarborgd.

Het leefgebied van de buizerd beslaat doorgaans 100 - 400 ha. De buizerd is een flexibele soort en is goed in staat om een nieuw nest te bouwen of een ander bestaand nest in gebruik te nemen. Voor beide locaties geldt dat in de bredere omgeving bomen en bosschages aanwezig zijn die als alternatieve nestlocaties kunnen dienen. Alternatieve locaties zijn aangegeven op de kaarten in de figuren 1P en 2P.

Figuur 1P. Globale ligging van voor buizerd geschikt nestlocaties in de omgeving van de huidige nestlocatie (groene ster).

Figuur 2P. Globale ligging van voor buizerd geschikt nestlocaties in de omgeving van de huidige nestlocatie (groene ster).

Extra maatregelen die invulling geven aan het waarborgen van de functionaliteit en de zorgplicht zijn van toepassing op dit project. Het gaat hierbij om maatregelen die in alle redelijkheid genomen kunnen worden om verstoring, het doden en verwonden van buizerds te voorkomen.

Het gaat hierbij om de volgende maatregelen:

- Principeel moet gewerkt worden buiten de kwetsbare periode van de voortplanting. In de regel loopt deze van maart tot en met juli (deze kan echter langer of korter zijn afhankelijk van klimatologische omstandigheden). Daarnaast dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van takkelingen (jongen die reeds uitgevlogen zijn maar nog wel afhankelijk van de ouders) in de omgeving van het nest. Deze jonge vogels kunnen tot in september aanwezig zijn;

Gezien de wens van TenneT om jaarrond te kunnen werken, wordt de te verwijderen buizerdnesten vóór start van het broedseizoen verwijderd (dat wil zeggen vóór februari) om te voorkomen dat de soort ter plaatse tot broeden komt.

- Er worden geen bomen gerooid anders dan strikt noodzakelijk;
- Maatregelen moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de buizerd.

Q. Maatregelen om onvermijdelijke schade aan de soort te herstellen (compenserende maatregelen)

Compensatie wordt niet nodig geacht, omdat met de beoogde mitigerende maatregelen de gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten gewaarborgd wordt.

R. Tijdstip en locatie mitigerende maatregelen

Zie ook de beschrijving van de mitigerende maatregelen die beschreven worden bij onderdeel P.

Locatie

De mitigerende maatregelen voor de buizerds vinden plaats in de directe omgeving van de masten (zie ook onderdeel P).

Tijdstip

Het tijdstip van de mitigerende maatregelen is afhankelijk van de uitvoeringsperiode van de werkzaamheden in het plangebied. De te verwijderen buizerdnesten zullen in ieder geval vóór de broedperiode van de soort (vóór februari) verwijderd worden.

S. Beschrijving alternatieven en reden waarom u die alternatieven niet gebruikt

Inleiding

Het oplossen van het knelpunt in de energieleverantie naar België is onderwerp van discussie geweest. De realisatie van een schakelbaar station naar Rilland is hierbij als oplossing benoemd, dit blijkt uit de nut en noodzaakanalyse. Op het station moeten de bestaande lijn Borssele - Geertruidenberg en de Zandvlietlijn aansluiten. De locatie van de samenkost van deze lijnen ligt nu aan de noordzijde van de A58 en aan de westzijde van het Schelde-Rijnkanaal. Het nieuwe station zal logischerwijs in de nabijheid van de samenkost van deze lijnen komen te liggen, omdat daardoor de lengte van de aan te passen lijnen tot een minimum wordt beperkt. Met andere woorden door het nieuwe station nabij het punt van de samenkost van de lijnen te situeren wordt de footprint van het station tot een minimum beperkt. Het zoekgebied voor het station is derhalve gelegen nabij dit punt. Er zijn plannen voor de realisatie van een nieuwe hoogspanningsverbinding van Borssele naar Tilburg (project Zuid-West 380). Daarom wordt ook rekening gehouden met de aansluiting van deze nieuwe verbinding op het station. Dat betekent dat bij de locatiekeuze van het nieuwe station rekening gehouden moet worden met de ligging van deze toekomstige lijnen. Er moeten dus in totaal in de toekomstige situatie drie verbindingen aan kunnen sluiten op het station (bestaande 380 kV Borssele-Rilland en bestaande 380 kV verbinding Rilland-Tilburg, nieuwe 380 kV verbinding Borssele-Rilland en Rilland-Tilburg en interconnectie naar België).

Bij het bepalen van de geschikte stationslocatie voor Rilland 380kV is naar meerdere aspecten gekeken. Allereerst is gekeken naar de mogelijkheden en beperkingen die er zijn op grond van beleid. Op basis van het beleid is een zoekgebied benoemd en worden afwegingen omtrent tracering en locatiekeuzes gemaakt. Binnen het zoekgebied is gezocht naar de optimale positionering van het station. Hieronder is een korte toelichting gegeven op hoe de locatiekeuze tot stand is gekomen.

Criteria voor locatiekeuze afweging station Rilland

Met de volgende criteria moet rekening worden gehouden bij de locatiekeuze.

Technische criteria:

- Het station en de bijbehorende reconstructies moeten technisch gerealiseerd kunnen worden op de betreffende locatie;
- Geen onderlinge kruisingen van hoogspanningsverbindingen;
- Lijnen zo haaks mogelijk aansluiten op het station.
- Geen hoekmasten als laatste masten voor kanaalkruising;
- Het reeds bestaande 150 kV station moet in de toekomst gekoppeld kunnen worden met het 380 kV station;
- Er moet voldoende ruimte aanwezig zijn voor het station. De benodigde afmetingen zijn 175 x 325 meter.
- Uitgangspunt is eerst bouwen en dan afbreken.

Ruimtelijke criteria:

- De footprint zo veel mogelijk tot een minimum beperken. Hiermee wordt bedoeld op de oppervlakte van het station en de benodigde aansluitingen van de bestaande lijnen op het station;
- Rekening houden met bestaande functies (zoals vastgelegd in ruimtelijke plannen van gemeente en provincie), hierbij worden bestaande woningen, bestaande bedrijfsgebouwen en bijvoorbeeld kassencomplexen bedoeld;

- Rekening houden met Kabels en leidingen van derden (vastgelegd in o.a. de buisleidingen strook);
- Rekening houden met de toekomstige ontwikkeling van project Zuid-West 380kV²
- Ligging van het station in of nabij de EHS zoveel mogelijk voorkomen, vanwege het nee-tenzij principe.

Beleidsmatige criteria:

- Ecologische aspecten
 - o Natura 2000
 - o EHS: In verband met het nee-tenzij principe wordt het bouwen in EHS lastig.
- Doorvaarhoogtes Rijkswaterstaat. Het beleid met betrekking tot doorvaarhoogtes vastgelegd in de 'Richtlijn Vaarwegen 2011'. Voor het Schelde-Rijnkanaal wordt een minimale vrije doorvaarhoogte van 30 meter vereist. Verder heeft RWS ook liever zo min mogelijk kruisingen met vaarwegen en rijkswegen.
- Risicozonering buisleidingen: Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) regelt de taken en verantwoordelijkheden van de leidingeigenaren en het bevoegd gezag. Het geeft aan dat er sprake is van risicozonering en geeft richtlijnen ter voorkoming van ongevallen met buisleidingen.
- Risicozonering voor windturbines. Hierop is de 'Handreiking risicozonering windturbines' van toepassing: Windturbines kunnen de leveringszekerheid in gevaar brengen doordat er een kans bestaat dat een falende windturbine (of onderdelen daarvan) de hoogspanningsinfrastructuur van TenneT (deels) beschadigt. TenneT heeft een leveringsplicht waaraan ze moet voldoen. TenneT zal bezwaar maken tegen plaatsing van een windturbine in de nabijheid van hun hoogspanningsinfrastructuur als naar het oordeel van TenneT de leveringszekerheid in gevaar wordt gebracht. Voor andere boven- of ondergrondse lijnen of kabels zoals kabels voor telecom en centrale antenne en midden- of laagspanningsinfrastructuur, bestaan geen risicocriteria waaraan getoetst hoeft te worden. Wanneer afbrekende windturbineonderdelen ondergrondse kabels treffen is het onwaarschijnlijk dat er direct of indirect slachtoffers vallen. TenneT acht het risico van windturbines op hun infrastructuur aanvaardbaar wanneer wordt voldaan aan de door TenneT geformuleerde afstandseis.
- Magneetveldenbeleid. Omdat de bestaande verbindingen (deels) worden verlegd dient rekening gehouden te worden met het voorzorgsbeleid uit 2005.

Ruimtelijke analyse: Corridor bepaling

Onderstaand worden locaties afgetast aan de noordzijde van de A58 en aan de oostzijde van het Schelde-Rijnkanaal.

Noordzijde A58 (westkant kanaal)

Aan de noordzijde van de A58 zijn kassen gelegen. Daarnaast zijn er in de omgeving recent windmolens gesitueerd. Ter hoogte van de huidige samenkomst van de lijnen ligt een gebied dat is aangewezen als EHS.

Locatie tegen spuikanaal

Voor het bouwen binnen de EHS geldt een nee-tenzij-principe. Bouwen hier is alleen toegestaan als er alternatieven zijn. Alternatieven zijn hier voorhanden, dus maakt dat het bouwen op deze locatie complexer en minder acceptabel.

Het bouwen aan de oostzijde van de kassen leidt tot een complexe situatie omdat er dan gebouwd wordt op de locatie van de samenkomst van lijnen. Daarmee bouw je op eigen assets en moeten tijdelijke oplossingen worden gezocht om de energieleverantie te garanderen tijdens de bouw van het station.

Locatie ter hoogte van kassen of ten oosten daarvan

² Ruimtelijke reservering voor dit project is in een Voorbereidingsbesluit vastgelegd.

Door de ligging van het bestaande kassencomplex is realisatie van een station hier moeilijk en kostenverhogend. Er dient rekening gehouden te worden met deze aanwezige ruimtelijke situatie. Er dient ook rekening gehouden te worden met het feit dat de nieuwe verbinding van Borssele naar Tilburg aan moet sluiten op dit station. Een nieuwe 380 kV verbinding nabij Rilland zal ten noorden van de bestaande verbinding komen te liggen tot aan de nieuwe stationslocatie, gezien de verwachte tracering van deze lijn. Het realiseren van een nieuwe lijn ter plaatse van het kassencomplex is zeer complex en kostenverhogend gezien de beperkte ruimte. Hiervoor zouden kassen gesloopt moeten worden en dit heeft niet de voorkeur.

Locatie ten noordoosten van kassencomplex

Een stationslocatie ten noordoosten van het kassencomplex betreft een locatie die buitendijks ligt. Hier bouwen leidt tot een enorme verhoging van de bouwkosten.

Oostzijde Schelde-Rijnkanaal (zowel ten noorden als ten zuiden van de A58)

De aanwezigheid van het Schelde-Rijnkanaal is van belang voor de locatiekeuze. Het Schelde-Rijnkanaal bestaat uit het kanaal zelf en het spuikanaal. Het spuikanaal wordt niet bevaren. Hiervoor gelden minder voorschriften ten aanzien van de veiligheid voor scheepvaart. Het kanaal zelf dient haaks of slechts onder een kleine hoek te worden gekruist. Door een station aan de oostzijde van het kanaal te bouwen, moet het kanaal vaker gekruist worden. Immers de Zandvlietlijn moet dan ook het kanaal over. Verder dient er, op grond van 'Richtlijn Vaarwegen 2011' en overleg met Rijkswaterstaat, een vrije doorvaarhoogte van 30 meter gewaarborgd worden. Om te voldoen aan deze doorvaarhoogte moeten verhoogde masten worden toegepast. De verhoogde mast aan de westzijde van het Schelde-Rijnkanaal moet dan een hoekmast worden. Dit is technisch onacceptabel omdat de stabiliteit van deze masten erg complex is. Op de landstrook tussen het spuikanaal en het Schelde-Rijnkanaal is momenteel ook een hoekmast gesitueerd ten behoeve van de Zandvlietlijn, maar deze hoeft niet verhoogd te worden, omdat het spuikanaal niet wordt bevaren. Locaties aan de oostzijde van het Schelde-Rijnkanaal betekenen ook dat de verbinding tussen het 150 kV en het 380 kV verbinding middels een boring onder het Schelde-Rijnkanaal plaats moet vinden, dit leidt tot een toename van de kosten.

Conclusie

Er zijn verschillende stationslocaties denkbaar, echter de bestaande situatie met de aanwezigheid van een bevaren kanaal, een kassencomplex en Ecologische hoofdstructuur maakt bepaalde locaties minder geschikt voor een nieuw te realiseren stationslocatie. Bij het bepalen van een locatie voor het station wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met deze bestaande situatie. Dit maakt dat de voorkeur voor een locatie niet gericht is op de noordzijde van de A58 (aan de westzijde van het Schelde-Rijnkanaal) en dat een locatie aan de oostzijde van het Schelde-Rijnkanaal eveneens niet wenselijk is.

Een locatie aan de zuidzijde van de A58 en aan de westzijde van het Schelde-Rijnkanaal kent geen zwaarwegende bezwaren. Binnen deze 'vlek' kan gezocht worden naar een optimale stationslocatie. De ligging van het station kan wel nader geconcretiseerd worden op basis van andere uitgangspunten.

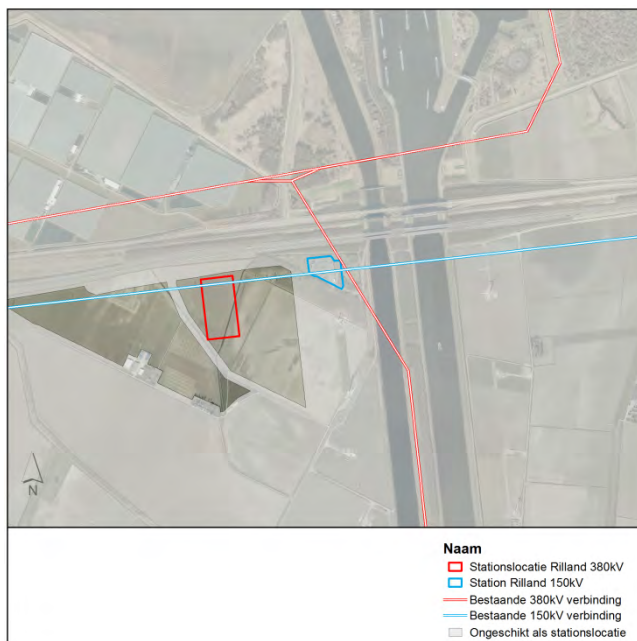
Ruimtelijke analyse: Locatie bepaling binnen het zoekgebied

Nadat het zoekgebied is bepaald wordt binnen het zoekgebied de locaties van het station geoptimaliseerd. De volgende aspecten spelen daarbij een rol.

- De vrije doorvaarhoogte van het Schelde-Rijnkanaal heeft tot gevolg dat hogere masten moeten worden gerealiseerd om deze doorvaarhoogte te halen. Dit doet zich voor bij de kruising van de nieuw te realiseren verbinding van Borssele naar Tilburg. Om vanaf het station tot deze hoogte te komen is een zo groot mogelijke afstand vanaf het station tot aan het Schelde-Rijnkanaal wenselijk, zodat je de stijghoogte van de lijn kunt bewerkstelling;
- Om de landschappelijke impact tot een minimum te beperken wordt voorgesteld het 150 kV en het 380 kV station zoveel mogelijk in elkaars nabijheid te plaatsen;
- Om vanaf het station aan te kunnen takken op de bestaande 380 kV verbinding moet met kleine hoeken vanaf het station worden gewerkt. De 380 kV verbinding mag niet over het 150 kV station lopen;

- In de omgeving zijn windturbines aanwezig. Vanuit de leveringszekerheid is voldoende afstand tot deze turbines gewenst. Er wordt rekening gehouden met een werpafstand van 198 meter bij het hier gebruikte turbinetype. In het geval van falen van een windturbine (omvallen of 'afwerpen van de rotor') kan het station worden beschadigd en kan deze voor uitval van meerdere verbindingen zorgen. Er wordt hierbij rekening gehouden met generieke werpafstanden uit het handboek risicozonering windturbines. Wanneer de lijn of het station binnen de afstand van 198 meter ligt, dient onderzoek gedaan te worden naar de faalkans van de lijn en of deze faalkans acceptabel wordt geacht. Door de richtafstand van 198 meter aan te houden hoeft geen nader onderzoek te worden gedaan en heeft dit dus de voorkeur ten opzichte van bouwen binnen deze afstand van 198 meter.
- Bij de reconstructie van verbindingen (tbv de aansluiting van het station op de bestaande verbindingen) worden conflicten met de bestaande en/of vergunde windmolens zo veel mogelijk vermeden;
- Er moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van nabijgelegen buisleidingen;
- De bestaande woningen behoren niet tot het zoekgebied;
- De afstand van het station tot de woningen moet zo groot mogelijk zijn;
- Er wordt rekening gehouden met bestaande eigendommen. Voor het zoekgebied worden zoveel mogelijk de eigendomsgrenzen in acht genomen;

Dit heeft geleid tot de in onderstaande figuur weergegeven stationslocatie.

Figuur 1S. Preferente locatie hoogspanningsstation Rilland.

T. Beschrijving zorgvuldig handelen

Door de mitigerende maatregelen uit te voeren, wordt tevens invulling gegeven aan het zorgvuldig handelen en de algemene zorgplicht. Zie hiervoor de onderdelen P.

Er wordt voor de realisatiefase een ecologisch werkprotocol opgesteld. In het werkprotocol wordt voor de buizerd en algemene soortgroepen aangegeven welke handelingen juist wel of niet moeten worden uitgevoerd om geen verbodsbepalingen in het kader van de Flora- en faunawet te overtreden. Tevens wordt aangegeven hoe onnodige schade aan soorten voorkomen kan worden (voortkomend vanuit de Zorgplicht). Het werkprotocol wordt met de aannemer afgestemd en zijn verantwoordelijkheid gemaakt. Het protocol is hierdoor een werkbaar product en bij alle direct betrokken bekend.

Hiernaast vindt ecologische begeleiding plaats. Het project in zijn geheel wordt intensief begeleid door de heer M.L. Braad, senior ecooloog bij advies- en ingenieursbureau Antea Group. De begeleiding bestaat uit het informeren en ondersteunen van de aannemer over het ecologisch werkprotocol, begeleiding in het veld, het oplossen en adviseren bij voorkomende ecologische problemen, monitoring van soorten en het bijhouden van een logboek. Het logboek is de kern van de ecologische begeleiding. In het logboek staat wanneer welke werkzaamheden zijn uitgevoerd met een korte toelichting. Het logboek geeft inzicht in de uitgevoerde werkzaamheden ten behoeve van de ecologische begeleiding en dient als 'archief' voor de jaarlijkse rapportages richting de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

U. Omschrijving dwingende reden van openbaar belang

Aanleiding

De interconnectieverbinding met België via Zandvliet is met één circuit ingelust in de 380kV verbinding Borssele – Geertruidenberg. Hierdoor ontstaat een asymmetrische belasting van de verbinding, wat tot gevolg heeft dat de aanwezige transportcapaciteit, onder handhaving van voorgeschreven veilige bedrijfsvoeringscriteria, niet afdoende kan worden benut (als in beschikbaarheid, capaciteit en leveringszekerheid). Daarnaast levert dit een onderhoudsknelpunt op in de verbinding Borssele-Geertruidenberg.

Oplossend vermogen

Om aan de internationale verplichting (het hebben van een volwaardige interconnectieverbinding) te voldoen moet de bestaande inlusing worden vervangen door een aftakking. Hiermee wordt het probleem van de asymmetrische belasting opgelost. Met het realiseren van een schakelbaar hoogspanningsstation wordt een robuuste koppeling met België mogelijk gemaakt. De lange verbinding tussen Borssele en Geertruidenberg wordt opgedeeld in twee kortere verbindingen en ontstaat een zelfstandige verbinding Rilland – Zandvliet. Hiermee wordt een hogere beschikbaarheid van de interconnectieverbinding bereikt. De komst van station Rilland en het symmetrische belasten van de bestaande verbinding lost het acute onderhoudsknelpunt op de verbinding Borssele-Geertruidenberg op voor wat betreft het onderhoud op het tracédeel Rilland-Geertruidenberg.

Literatuur

Antea Group, 2014. Natuurtoets Hoogspanningsstation Rilland Rapportage Flora- en Faunaonderzoek.

Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.

Dienst Regelingen, 2009b, Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten.

Stichting Landschapsbeheer Zeeland, 2009-2013. X en Y coördinaten steenuilgegevens

Rijksdienst voor ondernemend Nederland, 2014a. Soortenstandaard buizerd *Buteo buteo*.